«Προβάροντας τη Στέλλα Βιολάντη του Γρηγορίου Ξενόπουλου»

3η σκηνή: η μεταστροφή

(ο κύριος Τάσος κρατά με τα δυο χέρια το κεφάλι του βρισκόμενος σε πλήρη απόγνωση- μονολογεί)

Κύριος Τάσος: Πάει, τελείωσε…το «εκτελέσατε» το έργο… εν ψυχρώ…
Τι θα κάνω τώρα; Το όνειρο της ζωής μου κατέρρευσε!

Κύριος Χάρης: Μα γιατί, κύριε ΣΚΗΝΟΘΕΤΑ μου, γιατί απογοητεύεστε αμέσως;
Η πρώτη πρόβα ήταν και…

Κύριος Τάσος: ..η τελευταία…

(η Θεοδώρα και η Κωνσταντίνα δε μιλούν, απλά σκύβουν το κεφάλι και διαβάζουν ξανά τις φωτοτυπίες)

Κωνσταντίνα: Μήπως… να προτείνω κάτι; (διστακτικά)

Κύριος Τάσος: Άιντε, πες και εσύ, να ακούσουμε τι έχεις να πεις… (απρόθυμα)

Κωνσταντίνα: Να.. έλεγα..μήπως, αν θέλατε… αν μπορούσατε.. αν… (φοβισμένα, ψιθυριστά)

Κύριος Τάσος: Πες το επιτέλους να τελειώνουμε!!!
(επιτακτικά, γεμάτος οργή και κοιτώντας την κατάματα)

Κωνσταντίνα: Θα μπορούσατε να μας πείτε τι έγινε παρακάτω για να μπούμε καλύτερα στο πνεύμα;

(Ο κύριος Τάσος σηκώνει το κεφάλι του, την κοιτά και νιώθει πως ίσως αυτό είναι μια λύση)

Κύριος Τάσος: Ναι.. ίσως..αυτό θα βοηθούσε… (αργά, κοφτά)

Κύριος Χάρης: Θα βοηθούσε … θα βοηθούσε!! (με σιγουριά)

Θεοδώρα: Τη «συναδέλφισσα» σίγουρα θα τη βοηθούσε!!
Αφού δεν μπήκε ΚΑΝ στον κόπο να διαβάσει το έργο…(ειρωνικά)

Κωνσταντίνα: Ναι, είδαμε και εσένα που είχες προετοιμαστεί… (το ίδιο ειρωνικά)

Κύριος Τάσος: «Ηθοποιός σημαίνει φως. Είναι καημός πολύ πικρός και στεναγμός πολύ μικρός». (αργά – με έμφαση)

(σηκώνονται όρθιοι και οι 3 **ταυτόχρονα** και τον κοιτούν περίεργα – μετά κοιτούν ο ένας τον άλλο γεμάτοι έκπληξη και απορία)

Θεοδώρα: Καλέ, τι έπαθε; Έμφραγμα; Εγκεφαλικό;
Τον προλαβαίνουμε τον άνθρωπο; (με απόγνωση)
Κύριε Χάρη, κάντε κάτι… (ικετευτικά προς τον Χάρη)

(η Κωνσταντίνα, που ως τότε δεν τον κοιτούσε καθόλου στα μάτια απαξιώνοντάς τον πλήρως, τώρα ενδιαφέρεται και του μιλά→ ΜΕΤΑΣΤΡΟΦΗ)

Κωνσταντίνα: Κύριε Τάσο, είστε καλά; Θέλετε να σας φέρουμε κάτι;
Να καλέσουμε έναν γιατρό; (με γλυκύτητα – ασυνήθιστη για αυτήν)

Κύριος Τάσος: Όχι, όχι, δε χρειάζεται. Καθίστε και ακούστε με **ΠΡΟΣΕΚΤΙΚΑ…** και οι **ΤΡΕΙΣ.**

(φέρνουν τις καρέκλες τους πιο κοντά ο ένας στον άλλο. Τον κοιτούν στα μάτια περιμένοντας να ακούσουν τι θα τους πει)

Κύριος Τάσος: Όταν κάποια στιγμή ρώτησαν τον Κάρολο Κουν –υποθέτω ότι ξέρετε ποιος είναι αυτός…(οι άλλοι 3 γνέφουν καταφατικά).
Ωραία, όταν λοιπόν τον ρώτησαν γιατί ασχολήθηκε με το θέατρο και όχι με κάποια άλλη μορφή τέχνης, αυτός απάντησε:
«**Γιατί εμένα με ενδιαφέρουν οι άνθρωποι.** Στη ζωγραφική, ζωγραφίζεις **μόνος σου**. Όταν γράφεις, γράφεις **μόνος σου**. Είναι εύκολο.

Έχεις να κάνεις μόνο με τον εαυτό σου. Στο θέατρο **ΟΜΩΣ** έχεις να κάνεις με **πολλούς ανθρώπους**. Και πρέπει να τους φέρεις σε **ισορροπία**. Συγχρόνως **παθιάζεσαι** περισσότερο με το ζωντανό υλικό παρά με σωληνάρια και μπογιές.
(οι άλλοι 3 κρέμονται από τα χείλη του γοητευμένοι από όσα ακούνε)

Και κατέληξε ο Κουν:
«Μονάχα με **απόλυτη πίστη**, με **απόλυτη θυσία** του εαυτού μας σε μια ανώτερη ιδέα, μπορούμε να αποχτήσουμε τη δύναμη, την οντότητα και να φέρουμε στην επιφάνεια τον ψυχικό πλούτο που βρίσκεται θαμμένος μέσα μας. **Πρέπει να πιστεύουμε σε θαύματα, για να γίνουν θαύματα»**

Σας ρωτάω λοιπόν ΠΡΩΤΗ ΚΑΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΦΟΡΑ και θέλω να μου απαντήσετε ειλικρινά: **Εσείς πιστεύετε σε θαύματα;**

Και οι 3 μαζί: Ναι!!!

Κύριος Τάσος: Ωραία!!! Ας κάνουμε λοιπόν μία νέα αρχή.
Χάρη, κάνε μου μια χάρη!!! Πες μας τι έγινε μετά τη συζήτηση μάνας – κόρης (μιλώντας του στοργικά)

Κύριος Χάρης: Μα εγώ; Εγώ είμαι βοηθός. Εσείς δε θα έπρεπε…; (φοβισμένα)

Κύριος Τάσος: Εσύ, Χάρη, εσύ! Εσύ είσαι ο πιο κατάλληλος!
(τον χτυπάει στην πλάτη για να του δώσει θάρρος)

Κύριος Χάρης: (ξεκινάει διστακτικά, αλλά σιγά- σιγά παίρνει θάρρος και παθιάζεται)
Ωραία, λοιπόν, ας είναι… Είχαμε μείνει εκεί που… η Βιολάνταινα είχε ανέβει στο δωμάτιο να πείσει τη Στέλλα να ζητήσει συγχώρεση… αλλά τελικά δεν έγινε τίποτα..
Η Βιολάνταινα πήγε την απάντηση της Στέλλας στον Παναγή.
Αυτός ήρεμος – «σαν τη γαλήνη πριν από την τρικυμία»- άκουσε τα πάντα και μετά βυθίστηκε σε σκέψεις.
Κάποια στιγμή σηκώθηκε και πήγε στο δωμάτιο της Στέλλας και της είπε (κοιτάει τα χαρτιά του):

-Στέλλα, σήκω, παιδί μου, και πάμε απάνω κάτι να σου δείξω. Έλα, πάμε!! Μη φοβάσαι και δε θα σου κόψω το κεφάλι… Για μπόγια με πέρασες;»

Κωνσταντίνα: Τι ήταν εκεί πάνω;

Θεοδώρα: Η σοφίτα του αρχοντικού.

Κύριος Χάρης: Ακριβώς. Εκεί την οδήγησε ο Παναγής.
(κοιτάει ξανά τα χαρτιά του):

«Εδώ μέσα θα σε κλείσω, ώσπου να μετανοήσεις και να μου γυρέψεις συγχώρεση… Ψωμί και νερό, άλλο τίποτα δεν έχει…Και βγάλτο από το νου σου πως θα σε βγάλω ποτέ αλλιώτικα, ΠΑΡΑ ΟΠΩΣ ΘΕΛΩ ΕΓΩ. Εσύ είσαι η Στέλλα, όπως είπες της μάνας σου, αλλά και ΕΓΩ ΕΙΜΑΙ Ο ΠΑΝΑΓΗΣ. ΘΑ ΠΑΛΕΨΟΥΜΕ. ΠΕΙΣΜΑ ΕΣΥ, ΠΕΙΣΜΑ ΕΓΩ, ΚΑΙ ΟΠΟΙΟΣ ΝΙΚΗΣΕΙ»
(εξαντλημένος, αποκαμωμένος)

Κύριος Τάσος: Μπράβο, Χάρη! Συνέχισε…
(χτυπώντας τον και πάλι πατρικά στην πλάτη)

Κύριος Χάρης: (παίρνει μια βαθιά ανάσα)

«Αλήθεια, όποτε βαρεθείς τη ζωή σου, να εκεί είναι το παραθύρι, μπροστά σου είναι, το αφήνω ανοιχτό.

Έβγα όξω, πήγαινε μέχρι την άκρη και πέσε. Με το κουτάλι θα σε μαζέψουμε από την αυλή... Αν δεν γυρίσεις στου Θεού τη στράτα, αυτό θα είναι το καλύτερο»

Κωνσταντίνα: Και το έκανε; Έπεσε;

Θεοδώρα: Όχι, Κωνσταντίνα μου. (γλυκά)

Κύριος Χάρης: Ο Βιολάντης είχε δώσει διαταγές απειλώντας τους πάντες:

«Μην τολμήσει ΚΑΝΕΙΣ από εσάς να ανεβεί στη σοφίτα. Μόνο εγώ θα πηγαίνω». Και πράγματι ανέβαινε 2-3 φορές την ημέρα. Ξεκλείδωνε το λουκέτο με το κλειδί που είχε πάντα στην τσέπη του, και την ρωτούσε:

-Μετανόησες;

-Όχι! απαντούσε αυτή.

- Καλά! Έλεγε αυτός και της έριχνε ένα κομμάτι ψωμί, όπως θα το έριχνε σε έναν σκύλο και της γέμιζε την κανάτα με το νερό. Και πάλι το βράδυ και πάλι το πρωί:

-Μετανόησες;

-Όχι!

Θεοδώρα: Χίλιες φορές ΟΧΙ!!! Τι περήφανη κοπέλα!
Η μόνη της παρηγοριά, Κωνσταντίνα μου, ήταν το γράμμα του Χρηστάκη. Το είχε φυλάξει στον κόρφο της σα θησαυρό και κάθε τόσο το έβγαζε για να το φιλήσει, για να τον αισθανθεί δίπλα της και να πάρει δύναμη.

Κωνσταντίνα: Περίμενε λίγο, Θεοδώρα μου, να καταλάβω. Ο Παναγής δεν το είχε πάρει αυτό το γράμμα;

Θεοδώρα: Εκείνο το γράμμα ήταν η απάντηση που είχε δώσει η Στέλλα στον Χρηστάκη. Αυτό είναι το γράμμα που της ΕΙΧΕ ΔΩΣΕΙ ο Χρηστάκης, το πρώτο εκείνο γράμμα, η αρχή του κακού… η αρχή όλων των κακών!!!

Κωνσταντίνα: Α, μάλιστα, τώρα κατάλαβα!!

Θεοδώρα: Ο Παναγής είχε χαλάσει τον κόσμο να της το πάρει αυτό το γράμμα. Αλλά αυτή του έλεγε ψέματα ότι το είχε κάψει από φόβο μήπως το δει κανένας. Και το έλεγε με τόση επιμονή, που στο τέλος την πίστεψε!

Κωνσταντίνα: Πιάστηκε η ψυχή μου! Τι μαρτύριο ήταν αυτό!!!

Θεοδώρα: Οι μέρες περνούσαν βασανιστικά… όχι μόνο για τη Στέλλα, αλλά για ΟΛΟΥΣ. Ακόμη και ο Παναγής είχε αρχίσει να απελπίζεται.
Νόμιζε ως η Στέλλα θα άντεχε **λίγες ώρες** μόνο και αμέσως θα έπεφτε στα πόδια του μετανιωμένη. Αλλά αυτή άντεχε ολόκληρα μερόνυχτα:

-Μετανόησες;

-Όχι!

Κωνσταντίνα: Μα τι πείσμα, ίδια ο πατέρας της!!

Κύριος Χάρης: Αλλά τότε ήρθε **ΕΝΑ ΚΑΛΟ ΜΑΝΤΑΤΟ** (ειρωνικά):

«Ο Χρηστάκης ο Ζαμάνος τα έφτιαξε με τη θυγατέρα

του κόντε- Μαρκότη, την έκλεψε και από δω πάνε και οι άλλοι!»

Κωνσταντίνα: Αλήθεια;;; Τι λες τώρα; Μα πώς; Η Στέλλα υπέφερε για χάρη του και αυτός ο.....

Κύριος Τάσος: Έχεις δίκιο, του αξίζει ο χειρότερος χαρακτηρισμός! Δυστυχώς, δικαιώθηκε ο Παναγής. Ο Χρηστάκης ήταν ένας κοινός προικοθήρας!!!1

Θεοδώρα: Και άκου, Κωνσταντίνα μου, το ακόμη χειρότερο..

Κωνσταντίνα: Υπάρχει και άλλο; Του Σισύφου τα μαρτύρια πέρασε αυτό το κορίτσι!

Κύριος Χάρης: Ο Παναγής με μια άγρια, εκδικητική χαρά ανέβηκε στη σοφίτα και τη ρώτησε:

-Μετανόησες;

Αλλά εκείνη δεν του απάντησε. Ήταν ξαπλωμένη στο κρεβάτι, ακίνητη σαν άγαλμα, με τα μάτια ανοιχτά. Και πάνω στο στήθος της βρισκόταν ένα χαρτί ζαρωμένο..

Κωνσταντίνα: Μη μου πεις!!!

Θεοδώρα: Ναι, Κωνσταντίνα μου, ο Θεός τη λυπήθηκε τη Στέλλα και τη λύτρωσε από την είδηση που της έφερνε ο **πα - τέρας** της....

(επικρατεί απόλυτη σιωπή.
Ο καθένας βυθίζεται στις σκέψεις του)

Κύριος Τάσος: (διαβάζοντας από τις σημειώσεις του)

Η κηδεία έγινε «μεγαλοπρεπής και συγκινοτάτη».

Ο Δεσπότης, οι παπάδες, δυο επικήδειοι, ένας επιτάφιος, δάκρυα ατελείωτα. Ο Παναγής έκλαιγε πικρότερα από όλους. Και αληθινά να είχε μετανοήσει, πάλι δεν θα έκλαιγε τόσο πολύ.

-Μπράβο, Παναγή μου, του έλεγαν οι φίλοι. Έκανες το τελευταίο σου χρέος στο παιδί σου, σαν καλός πατέρας. Ποτέ δεν έγινε τέτοια κηδεία.

-Ε, το κατά δύναμιν, απαντούσε αυτός. Εκεί που θα τα έπαιρνε προίκα, ας πάνε τώρα στην κηδεία της..

και τα κλάματα δεν τον άφηναν να τελειώσει...

<u>ΑΛΛΑ το βράδυ</u>, όταν η οικογένεια έμεινε μόνη, ο Παναγής σκούπισε τα δάκρυα ΓΕΜΑΤΟΣ ΧΑΡΑ ΠΙΑ, τους κοίταξε όλους έναν – έναν και είπε:

Έτσι να δώσει ο Θεός σε όλα τα παιδιά που ΔΕΝ ΑΚΟΥΝΕ τον πατέρα τους. **Φτάνουν πια τα μυξοκλάματα! ΤΩΡΑ είμαστε μοναχοί μας...**